

Sagen illustrerer, at den meget stramme forvaltning af arkivadgangen kan medføre betydelige retssikkerhedsmæssige problemer, når andre får adgang til fortroligt materiale, men overtræder betingelserne om fortrolighed.

Enhedslistens forslag om samme arkivadgang for danske borgere som dem, der nu findes i vores nabolande Norge og Sverige, efter at disse lande har fået moderne love om efterretnings-tjenesterne, støtter vi fuldt ud. Det samme gælder forslaget om et uafhængigt klageorgan ved afslag på aktindsigt.

Vi kan dog ikke slutte en behandling om dette forslag uden at udtrykke vores store utilfredshed og undren over den måde, hvorpå kommissions- og udvalgsarbejdet om PET's opbygning og regelsæt foregår.

Kl. 22.20

På trods af folketingsbeslutning om kortlægning af flere aspekter af PET's arbejdsmetoder går arbejdet uendelig langsomt. Den ene forsinkelse og personudskiftning efter den anden har udskudt færdiggørelsen af arbejdet, og imens skal borgerne finde sig i sådan en behandling, som er blevet rullet op i denne sag. Det er ganske enkelt skandaløst.

Vi skylder vores medborgere, vore forskere, vores efterretningstjeneste at få et ordentligt lovgrundlag for efterretningstjenesternes virke. Det har andre lande kunnet finde ud af, og så må Danmark jo også kunne finde ud af det.

Enhedslistens forslag kan afbøde nogle af de skadevirkninger, de nuværende regler eller rettere sagt mangel på regler har, og derfor støtter vi forslaget. Men tilfredse bliver vi ikke, før de igangsatte kommissioner har afleveret deres rapporter, så vi kan gå i gang her i Folketinget med at modernisere grundlaget for efterretningstjenesternes arbejde.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til den stedfortrædende ordfører, og så er det fru Anne Baastrup som ordfører.

Anne Baastrup (SF):

Hr. Svend Aage Christensen, der er seniorforsker i DIIS, har sendt et arbejdspapir til Retsudvalget, og jeg vil faktisk sige, at jeg blev noget overrasket over, at vores praksis vedrørende forskningsadgang var den mest liberale i verden.

Jeg blev faktisk også noget overrasket over, at man ikke på noget tidspunkt i hele det der forløb, hvor man har åbnet for forskningen, har

overvejet konsekvenserne af, at man giver forskere adgang, men at man ikke giver personer, hvorom oplysningerne udleveres forskeren, egenacces.

Det skyldes simpelt hen en manglende systematik i udviklingen af vores retssystem, at vi nu kan stå i en situation, hvor et konkret menneske er blevet hængt ud i en avis, uden at han har haft nogen jordisk chance for at forhindre det, og uden at han har haft viden om, hvad det var for nogle oplysninger, som den pågældende forsker havde adgang til.

Det aktualiserer derfor, at Enhedslisten er kommet med dette beslutningsforslag. I SF er vi i princippet enige i Enhedslistens tænkning bag beslutningsforslaget, idet vi dog bliver nødt til at finde ud af, hvad de norske og de svenske regler er, for det står der ikke noget om i forslaget.

Det, vi går ud fra der ligger i det, er, at man efter en vis årrække skal have mulighed for at få adgang. I og med at man vil lave et ankenævn, ligger der jo så også det, at PET kan give afslag, ankenævnet kan naturligvis også give afslag, og så skal der være et regelgrundlag, således at fru Birthe Rønn Hornbechs bekymringer for, hvorvidt man så bare kan komme ind fra gaden og få oplysninger og bede om egenacces efter et vist antal år, på den måde kan beskyttes, idet PET og ankenævnet har retten til at vurdere, om man skal have adgang.

Jeg undrer mig lidt over, at Enhedslisten ikke i samme ombæring er kommet med et forslag, der går på, at hvis en forsker har adgang inden for de her tidsmæssige rammer, så er forudsætningen for hans adgang, at når han går ind og anvender oplysninger om enkeltpersoner, skal disse enkeltpersoner have oplysningerne tilstillet senest samtidig med forskerens offentliggørelse og helst før, således at man som enkeltperson kan være forberedt på det.

Vi står nu i en situation, hvor en lang række mennesker på baggrund af den her debat er bekymrede for, om der kommer halve forskningsresultater ud, hvor deres navn så også nævnes, og derfor har jeg fået nogle henvendelser fra forskellige mennesker, der ønsker at få egenacces. Men med de udtalelser, som justitsministeren er kommet med her, tror jeg godt, at jeg kan skrive tilbage til dem og sige, at det altså ikke lige bliver i den her omgang.

Det, der er vigtigt, er, at vi bruger det her beslutningsforslag til nøje at overveje, hvordan vi kan komme det skridt videre, således at vi – for